

Nr 372.

- Av herrar **Gustafsson** i Lekåsa och **Carlsson** i Bakeröd, om viss ändring i gällande bestämmelser för bostadsanskaffningslån ur lånefonden för bostadsförsörjning till mindre bemedlade, barnrika familjer.

Det statliga stödet till bostadsbyggnadsverksamheten har under kriget nått en väldig omfattning. Så kan nämnas, att under innevarande budgetår hittills anvisats icke mindre än 127 milj. kronor till bidrag och lån för bostadsförsörjning och bostadsbygge. Till barnrika, mindre bemedlade familjer utgå 6 milj. kronor i hyresrabatter och 20 milj. kronor i bostadsanskaffningslån, till pensionärshem 4 milj. kronor i bidrag, till främjande av bostadsbygge på landsbygden 10 milj. kronor i bidrag, till tertiärlån 50 milj. kronor och till tilläggslån 37 milj. kronor. Härutöver kommer ytterligare något 10-tal milj. kronor att begäras på tilläggsstat för dessa ändamål.

Av de olika understödsformerna gå förbättringsbidragen till främjande av bostadsbygge på landsbygden, vilken verksamhet handhaves av egnahemsstyrelsen och egnahemsnämnderna. Den övriga bidrags- och låneverksamheten, av vilken bostadsanskaffningslånen och bidragen till pensionärshem kunna komma landsbygden till godo, ombesörjes av statens byggnadslånebyrå genom förmedling av kommunerna. Det betyder, att kommunerna måste ikläda sig vissa ekonomiska garantier. Härför fordras i sin tur kommunala organ, som besitta såväl byggnadsteknisk kunskap som ekonomiska möjligheter. Landsbygdkommunerna, framförallt de mindre, tveka av lätt förståeliga skäl att åtaga sig de ekonomiska risker, som denna verksamhet för med sig. Detta förhållande kommer till synes beträffande bostadsanskaffningslånen, som kunna sökas av alla mindre bemedlade barnrika familjer, oberoende av bostadsort.

Det har ofta påtalats, att landskommunerna visat mycket litet intresse av att förmedla bostadsanskaffningslån. Av rikets städer ha drygt 80 % förmedlat sådana lån, under det att motsvarande siffra för landskommunerna endast är 25 %. Fördelningen av lånen mellan stads- och landskommuner är således synnerligen ojämn. Av större intresse vore dock fördelningen av de totala utdelade lånebeloppen mellan stads- och landsbygden. Någon sådan undersökning föreligger emellertid icke för närvarande. Det kan nämnas, att hittills ha sammanlagt 118 milj. kronor utlämnats som lån till barnrikebyggen. Landsbygdkommunernas ringa intresse torde dock icke enbart bero på ovilja och tröghet från de styrande kommunalmännens sida, utan bristen på ett förmedlande organ spelar säkerligen en betydande roll. Ökad upplysning från byggnadslånebyråns sida kan göra en del för att öka kännedomen om

bostadsanskaffningslånen. Men verklig förbättring i detta avseende är icke möjlig, förrän landsbygdskommunerna erhålla tillgång till sakkunnig hjälp. Härtill äro enligt vår uppfattning egnahemsnämnderna synnerligen lämpliga.

Egnahemsnämnderna äro nämligen synnerligen förtrogna med landsbygdens förhållanden genom sin verksamhet, som omfattar såväl jordförhållanden som bostadsförbättringar. På grund av denna sistnämnda verksamhetsgren finnas hos nämnderna tjänstemän, som ha en grundlig utbildning på det byggnadstekniska området. Det ligger därför nära till hands, att egnahemsnämnderna få möjlighet att lämna sakkunnig hjälp till landsbygdskommunerna vid förmedlandet av bostadsanskaffningslånen. Dessutom böra de lämna upplysningar angående lånevillkor och hjälp att upprätta låneansökningar. Enligt vår mening bör det vara möjligt att finna former för samarbete mellan byggnadslånebyrå och egnahemsnämnderna, som befrämja bostadsbyggandet för mindre bemedlade, barnrika familjer också på landsbygden.

Med anledning av vad som här ovan anförts hemställes,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte begära sådana ändringar i nu gällande bestämmelser för bostadsanskaffningslån ur lånefonden för bostadsförsörjning till mindre bemedlade, barnrika familjer, att kommuner på landsbygden kunna erhålla hjälp av egnahemsnämnderna vid förmedlandet av nämnda lån.

Stockholm den 22 januari 1944.

Aron Gustafsson
i Lekåsa.

C. O. Carlsson
i Bakeröd.